

Támogatásokkal megvalósított beruházások finanszírozása

■ Tresó István

■ Budapest 2015. december 3.

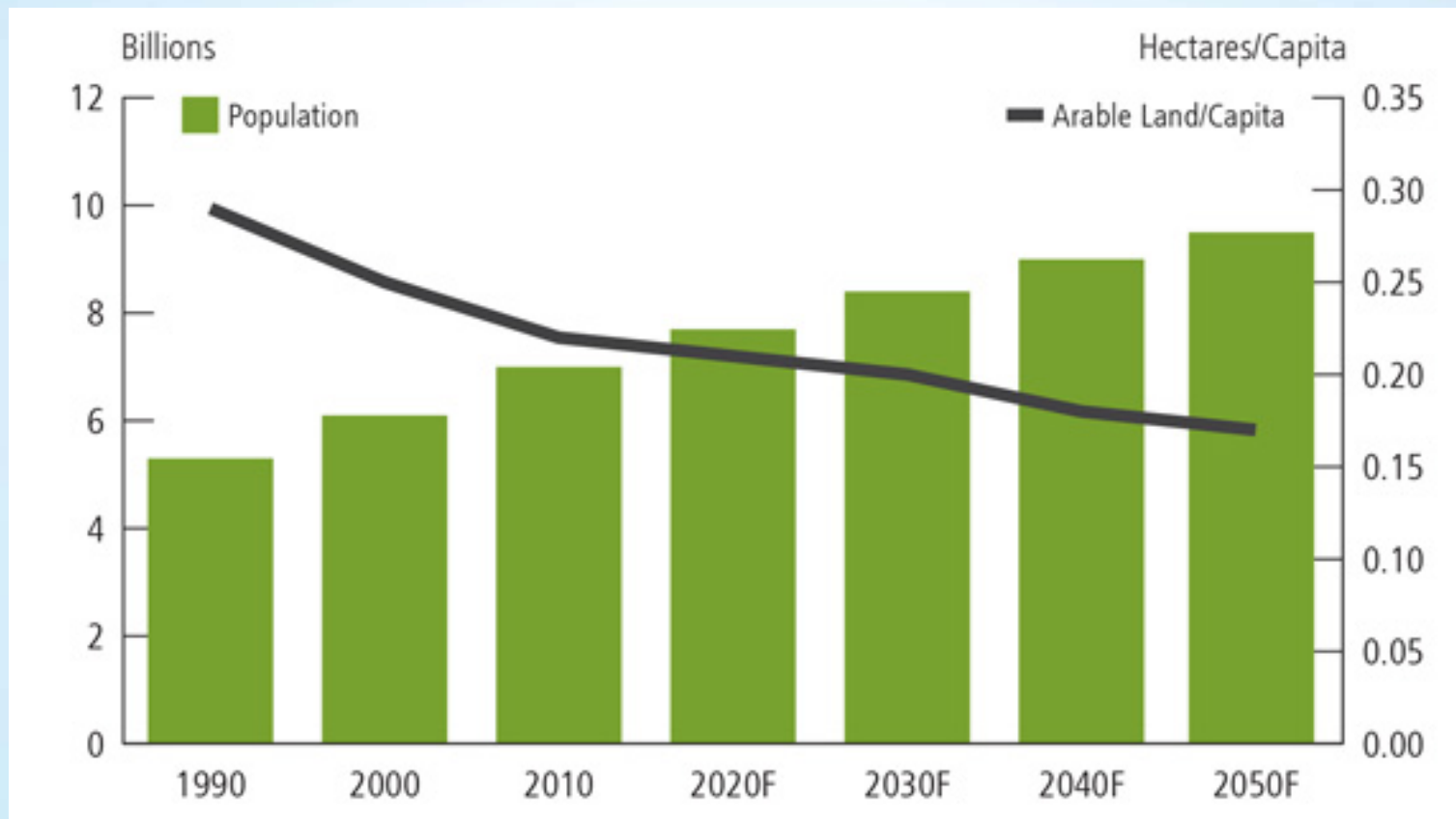

a K&H helye az agrárfinanszírozásban

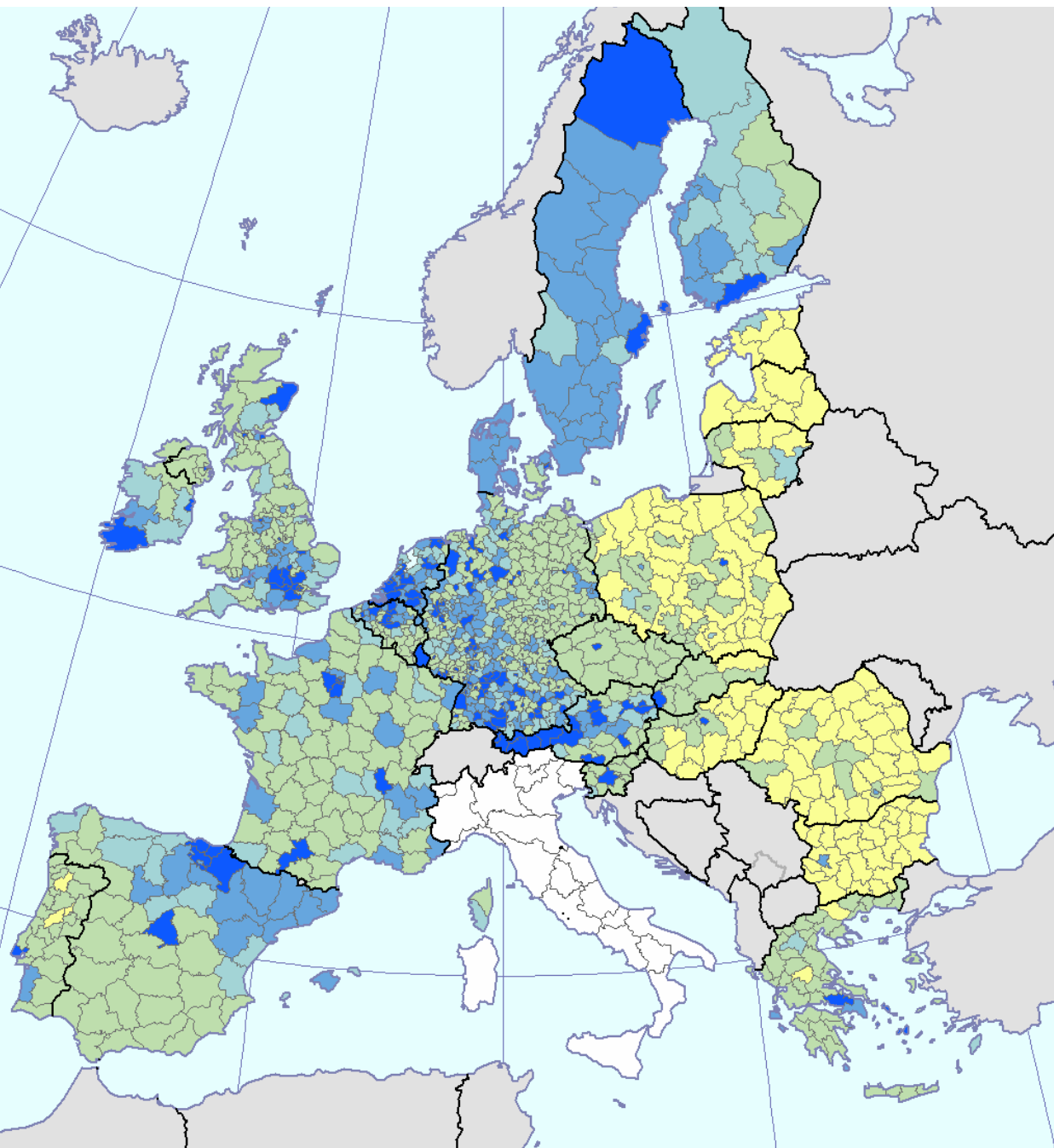
- ➔ a K&H Bank tradíciói az agráriumban
- ➔ a K&H Bank anyabankja, a belga KBC hagyományos „agrárbank”.
- ➔ a jelen : 25,7% a core agrárban, 20,4% az agrobusinessben

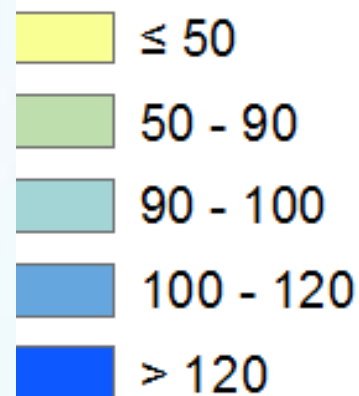
globális népesség növekedése és a művelésre alkalmas fajlagos termőföld nagyság alakulása

egy főre jutó GDP az EU-ban vásárlóerő paritáson

**GDP (in PPS) per capita
(EU-27 = 100)**

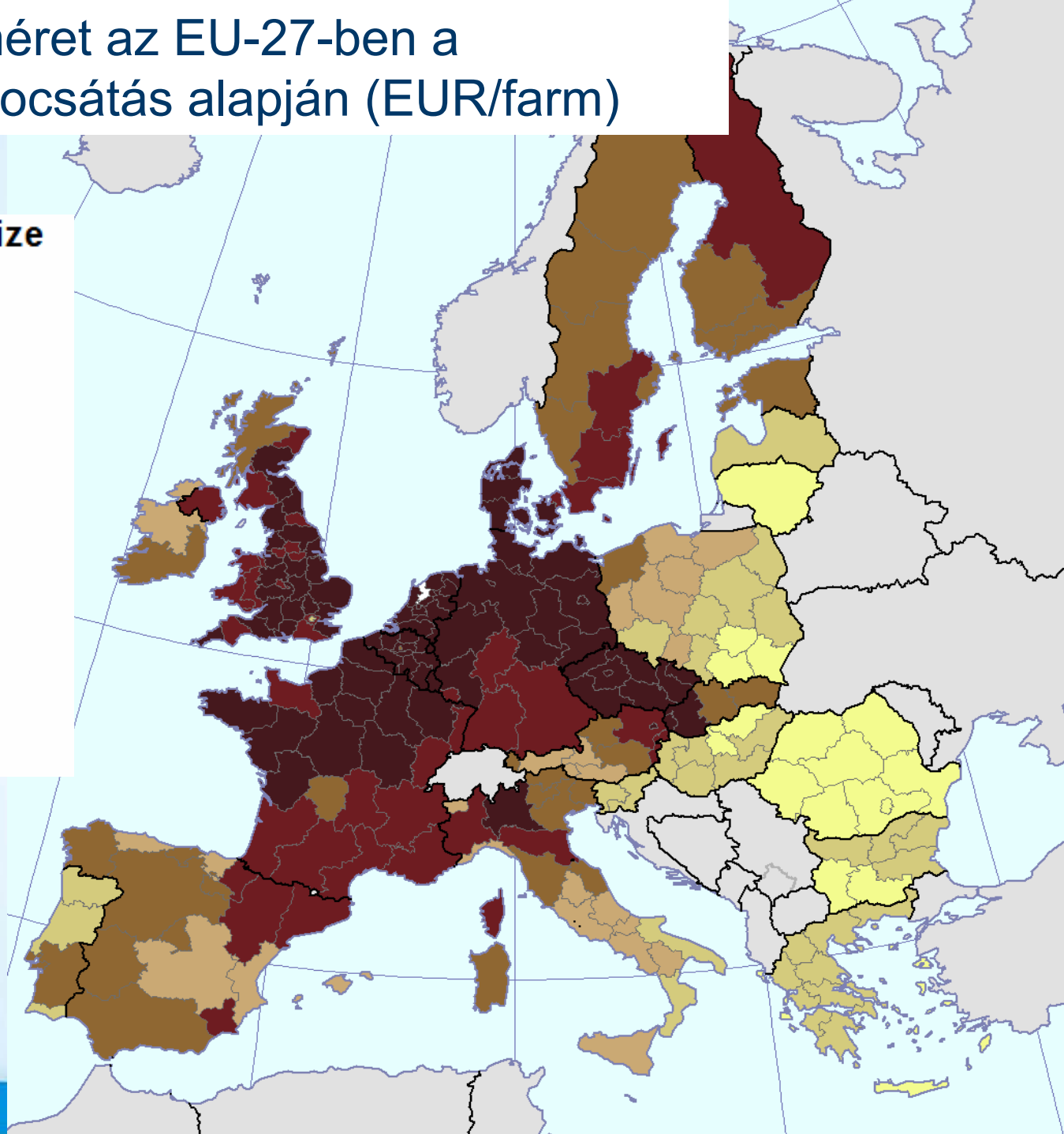
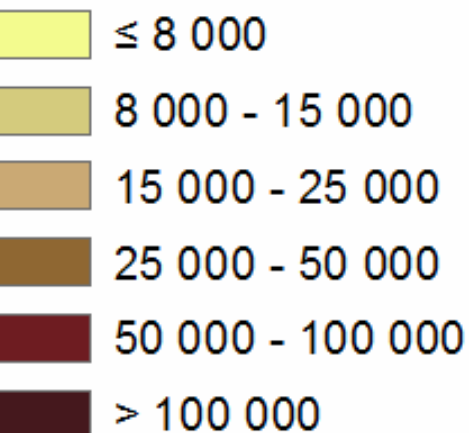
EU-27 átlag= 24400 PPS/fő

forrás: Európai Bizottság

átlagos gazdaságméret az EU-27-ben a mezőgazdasági kibocsátás alapján (EUR/farm)

Average economic farm size
in SO at NUTS 2 level

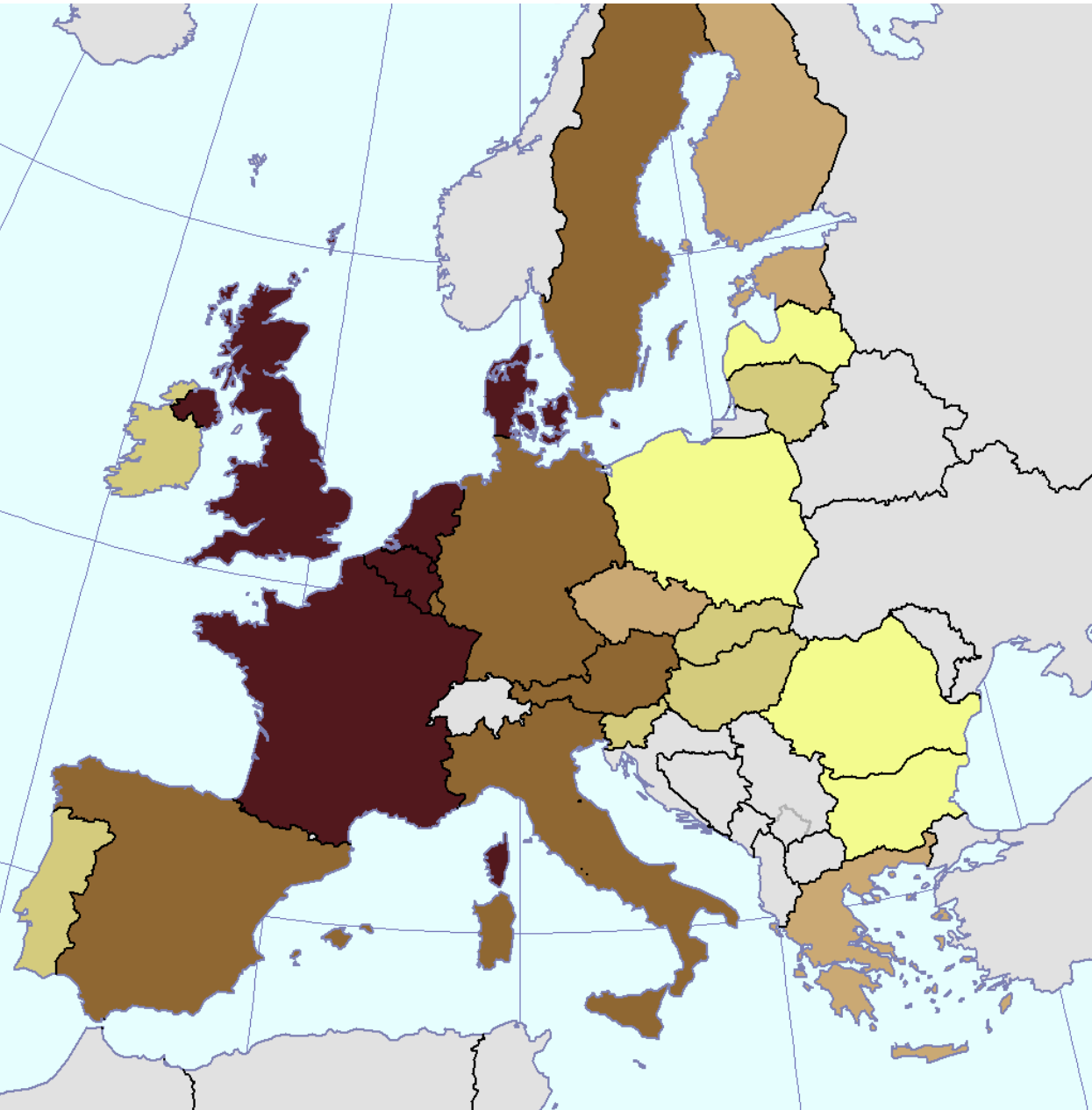

EU-27 average = 25 450

forrás: Európai Bizottság

munkatermelékenység az EU-27 mezőgazdaságában (hozzáadott érték/munkaerő egység, 1000 EUR)

GVA / AWU (1 000 EUR)

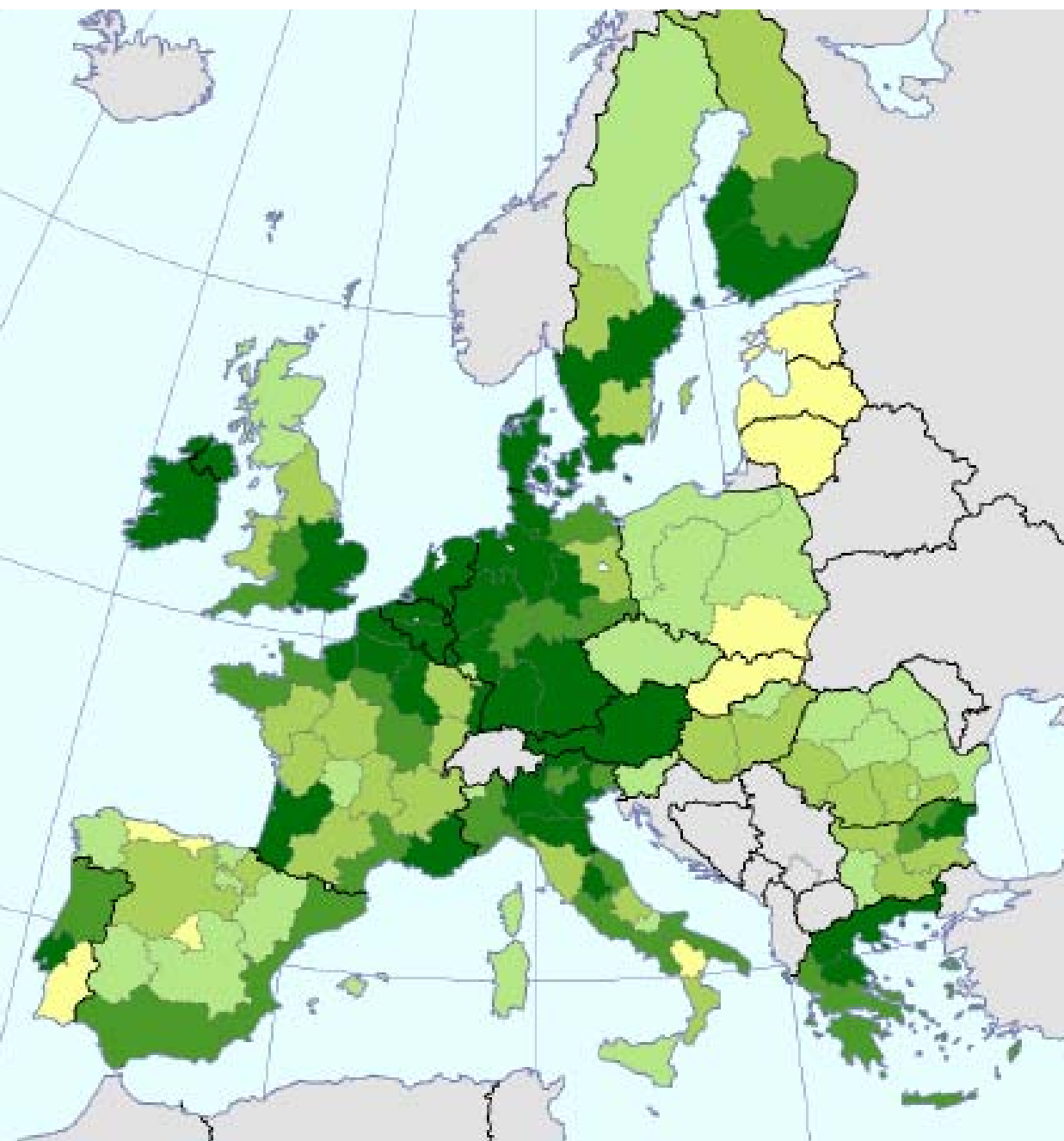
- ≤ 5
- 5 - 10
- 10 - 20
- 20 - 30
- > 30

2010-2012 átlaga

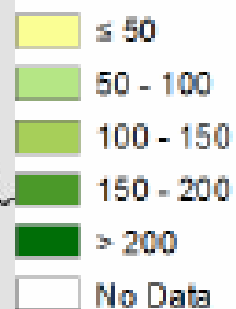
forrás: Európai Bizottság

átlagos földbérleti díjak az EU-ban, EUR/ha

Average land rents in the region
EUR/ha

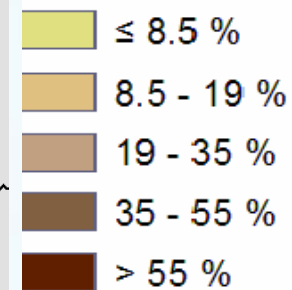
forrás: Európai Bizottság

gazdaságvezetők képzettsége az EU27-ben

% of farm managers (of non-group holdings) with basic or full agricultural training at NUTS 2 level

EU átlag: 29%

HU: 9,8%

forrás: Európai Bizottság

az EU támogatáspolitikája

- a közvetlen kifizetések hatása a nettó hozzáadott értékhez
- életképesség: támogatással vagy nélküle?

a támogatáspolitikai fő céljai történelmi távlatokban

1957 : a Római Szerződéssel létrejön az Európai Gazdasági Közösség

1962: megszületik a **CAP** (közös agrár politika), cél a szükséges élelmiszer mennyiség biztosítása a farmereknek megfelelő árak elérésével

1970-80 : a termelés és az igények összhangjának megteremtése

1992 : váltás a piaciról a termelői támogatásra(**minőség** !)

2000: a **vidékfejlesztés** szempontrendszer (gazdasági,társadalmi és kulturális összhang a vidékmegtartó képesség növelésére)

2003: a **környezetvédelmi, állatjóléti és élelmiszerbiztonsági** követelmények megjelenése

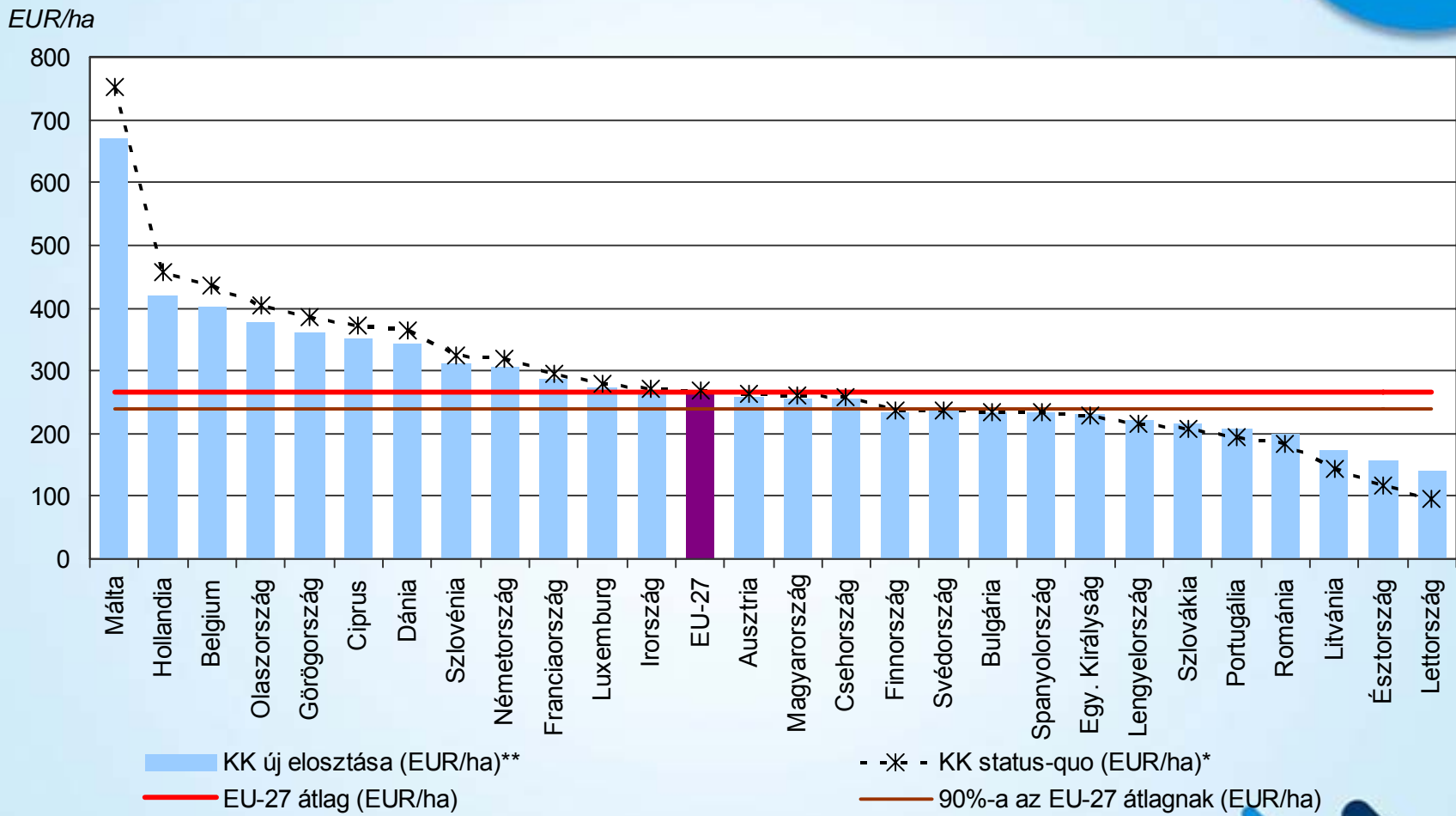
2007: duplájára nő az EU farmer társadalma az új tagok belépésével!

2012: a gazdasági és **ökológiai** szempontok további **erősítése**

a közvetlen kifizetések az EU-ban

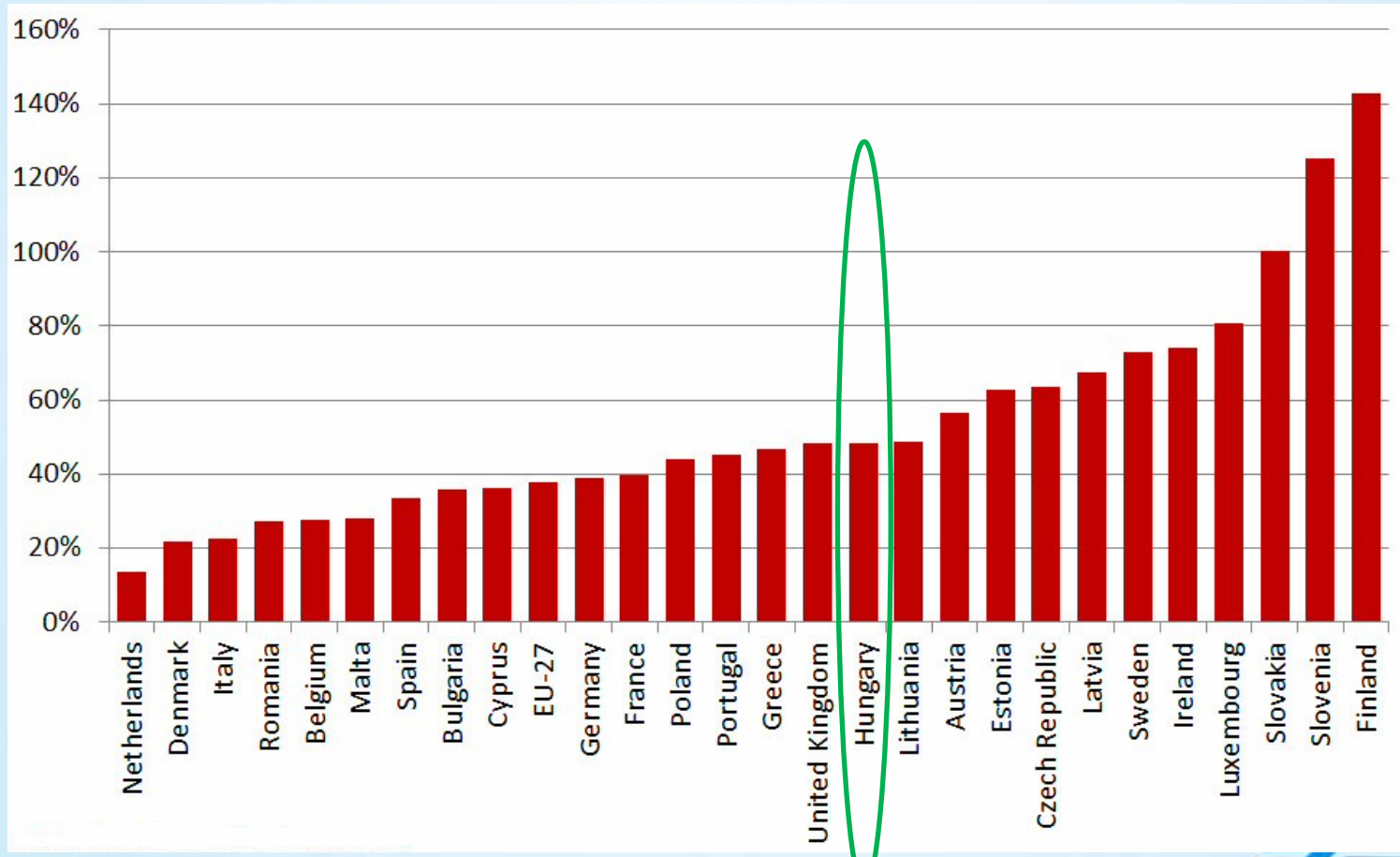
forrás: Európai Bizottság

a támogatások hozzájárulása a nettó hozzáadott értékhez az EU-ban (2012)

➔ Magyarország: ~ 50%

forrás: Európai Bizottság

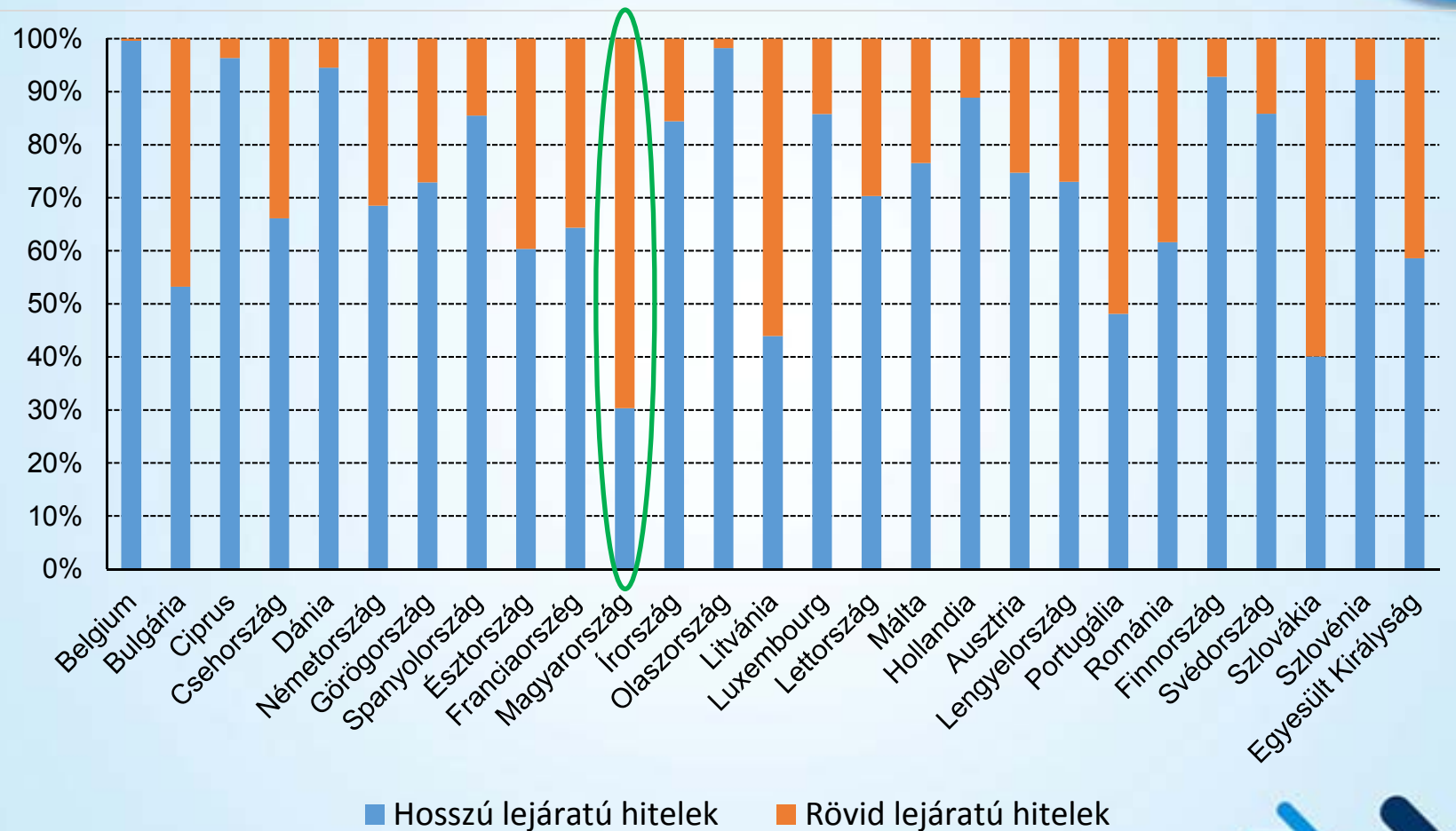
pénzügyek, tőkehelyzet

- milyen eszközállománnyal termelünk ?
- hogyan finanszírozzuk tevékenységünket?
- stratégia vagy pillanatnyi megoldások ?

mezőgazdasági üzemek hitelállományának megoszlása az EU tagállamaiban (2012)

forrás: Európai Bizottság

milyen áron vásároljunk és hogyan finanszírozzuk a földet

- **Mekkora 1 hektárra jutó jövedelemmel lehet számolni?**
- **Ez képes-e fedezni a korábbi sokszor jelképes bérleti díj helyébe lépő jelentős hiteltörlesztés terhét?**
- **Mennyire stabil ez a jövedelem?**
- **A tulajdonlás következtében nem lesz hatékonyabb a termelés vagy versenyképesebb a termék !**
- **Kényszer pálya?? Meddig szabad emelni a licitet?**

Fejlesztési prioritások !

Lehetőségek

a termelés hatékonysági kérdései

- ➔ hozamok és ráfordítások
- ➔ önköltség számítások?

mi határozza meg a hitelképességet?

az ügyfél pénzügyi mutatói, teljesítménye

a hitelezésbe bevonható biztosítékok köre (tárgyi eszköz, ingó zálogjog, intézményi kezességvállalás, pl. AVHGA)

Melyiket válasszam?

K&H hitelek előnyei:

testreszabott pénzügyi megoldások

változatos konstrukciók

kevesebb adminisztráció

refinanszírozott hitelek előnyei az ügyfél számára:

gazdaságpolitikai célok: jelenleg mg-i kkv-k támogatása

állami támogatások

kedvező kamatozás

egyéb finanszírozásból kiszorulóknak is hozzájuthatnak

Melyiket válasszam?

A VP várható lehetőségei :

- **vissza nem térítendő támogatás**
- **kamattámogatás**
- **előleg igénylés**

tapasztalataink, javaslataink

tapasztalataink, javaslataink a beruházási hitelek kapcsán:

hatékonyság : olyan beruházási hiteleket támogatunk, melyek a beruházó számára legalább középtávú piaci előnyöket biztosítanak európai / világpiaci normák alapján – a magyar piacon is a világpiaccal versenyzünk!

alapos tervet készítsünk pesszimista és optimista változatban is!

merjünk nagyot álmodni - de közgazdasági racionalitások alapján!

ne pályázzuk túl magunkat, mert a teljesítési kényszer nagyon éles fegyver és nem a mi kezünkben van!

(tapasztalataink szerint az azonos tárgyú beruházások drágábban valósulnak meg nálunk, mint külföldön – vajon miért ?)

tapasztalataink, javaslataink II.

kevés nagy beruházás adódik életünk folyamán,
vagyis nem értünk hozzá – vonjunk be igazolt referenciákkal rendelkező
szakértőt a lebonyolításba

devizakockázat : akkor és olyan mértékben adósodjunk el devizában, amennyit
bevételeinkkel tartósan le is tudunk fedni

alternatív megoldások vizsgálata – pl. lízing

kerüljük a kényszerpályákat, akkor kezdjük a kivitelezést :

- ha az összes szükséges forrás igazoltan rendelkezésre áll
- ha a támogatási szerződésekben vállalt határidőknek kompromisszum nélkül eleget tudunk tenni

és még valami:

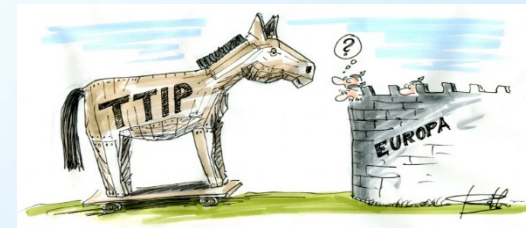
Sok esetben elképesztően összetett / bonyolult cégstruktúrákkal találkozunk... VALÓBAN INDOKOLT?

TTIP tárgyalások témakörei

- TTIP – Transatlantic Trade and Investment Partnership; Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség – EU & USA közötti, jelenleg tárgyalás alatt, szabadkereskedelmi egyezmény.
 - Importvámok csökkentése
 - NTB leépítése (nem vám jellegű korlátozások)
 - Ágazat-specifikus szabályozási kérdések
 - Határokon átnyúló szolgáltatások szabályozása
 - Alkalmazottak szabad mozgása
 - ISDS (befektetések)

Zavar-e minket a TTIP ?

Sokan azt gondolják nem, mert közvetlen agrár kereskedelmi kapcsolatunk jelentéktelen az USA-val (exportunk 48%-a toll !)

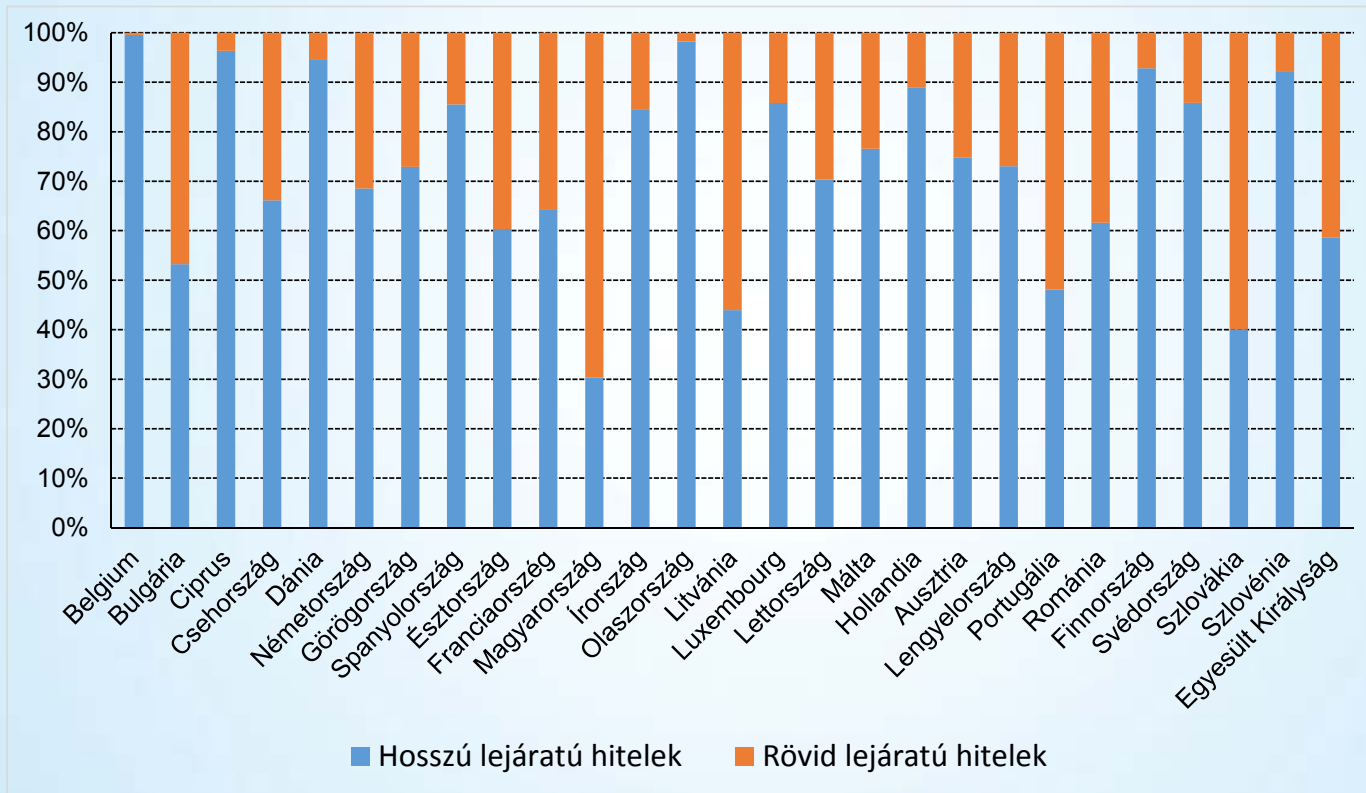
DE !

Jelenlegi stabil piacainkon és jövőbeli reményeinken meg fog jelenni erős versenytársként !

Aki fejleszt, versenytárs lehet,
aki nem, annak marad a konyhakert !

mezőgazdasági üzemek hitelállományának megoszlása az EU tagállamaiban (2012)

a siker összetevői

2000-ben:

30% genetika, 30% technológia, **30% tudás**, 10% szerencse;

2015-ben?

marad a 10% szerencse,

és a többi ?

az agrárium jellemzői

→ **előregedő ágazat:**

- a gazdálkodók 31%-a 65 év feletti
- 6,1%-a 35 év alatti

→ **iskolázottság:**

- 3%-uknak van felsőfokú
- 7%-nak középfokú szakirányú végzettsége

→ **kevés szakképzett utánpótlás: közel 17 ezer hallgató**

- főiskolai vagy egyetemi alapképzés: 11 973 fő
- mesterképzés: 1 674 fő
- doktori képzés: 404 fő
- felsőoktatási szakképzés: 1 029 fő
- egységes, osztatlan képzés: 1 618 fő
- szakirányú továbbképzés: 624 fő

hogyan tovább ?

→ forrásösszetétel !

→ fejlesztések !

→ tudás és motiváció !!!

generációváltás !

„A jövő már nem az, ami lehetet volna, ha az emberek használták volna a józan eszüket.

De a jövő még mindig azzá válhat, amit akarunk, ha a realitásokon és az ésszerűségeen belül maradunk.”

Aurelio Peccei 1981.

Köszönöm a figyelmet !

